

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Протокол засідання Наглядової Ради

ПрАТ «СК «РЕСПЕКТ»

№ 20 від «08» червня 2026р.

**ПОЛІТИКА
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «РЕСПЕКТ»**

Одеса-2026

Історія змін

Версія	Дата затвердження	Орган, що затвердив документ	Розробник / Відповідальний підрозділ	Підстава змін
1	26.04.2024 (Набирає чинності з 26.04.2024)	Наглядова рада Протокол № 15	Головний ризик-менеджер	-
2	31.03.2025 (Набирає чинності з 01.04.2025)	Наглядова рада Протокол № 10	Головний ризик-менеджер	Актуалізація
3	31.03.2026 (Набирає чинності з 01.04.2026)	Наглядова рада Протокол № 11/1	Головний ризик-менеджер	Актуалізація
4	08.06.2026 (Набирає чинності з 08.06.2026)	Наглядова рада Протокол № 20	Головний ризик-менеджер	Актуалізація

Зміст

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА ТЕРМІНІВ	4
3. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ.....	6
4. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	7
5. ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ.....	11
6. ПЕРЕЛІК ВИДІВ РИЗИКІВ	11
7. ПРОЦЕСИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ, ВИМІРЮВАННЯ, МОНІТОРИНГУ, КОНТРОЛЮ ТА ЗВІТУВАННЯ ЩОДО РИЗИКІВ, ВКЛЮЧАЮЧИ КРИТЕРІЇ СУТТЄВОСТІ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ СТРАХОВИКОМ ДО НОВИХ РИЗИКІВ ТА ПОРЯДОК ЇХ ВИЯВЛЕННЯ	13
8. ЛІМІТИ РИЗИКІВ ЗА ВИЗНАЧЕНИМИ ВИДАМИ ВІДПОВІДНО ДО РИЗИК-АПЕТИТУ СТРАХОВИКА ТА ПОРЯДОК КОНТРОЛЮ ЗА ЇХ ДОТРИМАННЯМ	15
9. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЗА НАПРЯМАМИ, ВИЗНАЧЕНИМИ В ЧАСТИНІ ДРУГІЙ СТАТТІ 29 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СТРАХУВАННЯ», З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ ГЛАВИ 30 РОЗДІЛУ VII ПОСТАНОВИ НБУ №194 ВІД 27.12.2023	20
10. МЕТОДИ, ІНСТРУМЕНТИ, ПОЛОЖЕННЯ, МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ, КЛЮЧОВІ ПРИПУЩЕННЯ ТА ОБМЕЖЕННЯ В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ.....	23
11. ЗВІТНІСТЬ ЩОДО РИЗИКІВ, ПОРЯДОК І ПЕРІОДИЧНІСТЬ/ТЕРМІНИ ЇЇ НАДАННЯ КОРИСТУВАЧАМ.....	24
12. ЕСКАЛАЦІЯ ПОРУШЕНЬ	25
13. ПРОЦЕС ПОГОДЖЕННЯ З РАДОЮ, ЩО ПОТРІБНИЙ ЗА БУДЬ-ЯКИХ ОЧІКУВАНИХ ВІДХИЛЕННЯХ ВІД СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ, ДЕКЛАРАЦІЇ СХИЛЬНОСТІ ДО РИЗИКІВ, ЛІМІТІВ РИЗИКІВ	28
14. ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ.....	28
15. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	30
16. Додатки.....	32

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Політика управління ризиками ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «РЕСПЕКТ» (далі – Політика) є верхньорівневим нормативним документом ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «РЕСПЕКТ» (далі – Страховик), який розроблений для забезпечення стабільної діяльності Страховика, запобігання невірному розподілу ресурсів і втрати капіталу через ризик, що виникає через неспроможність Страховика виконати свої зобов'язання у належні строки.

1.2. Головною метою Політики є організація цілісного та ефективного процесу управління ризиками для забезпечення сприятливих умов захисту інтересів інвесторів та клієнтів у рамках реалізації Стратегії управління ризиками.

1.3. Політика розроблена на підставі:

- Закону України „Про страхування” від 18.11.2021 №21909-IX із змінами та доповненнями;
- Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 14.12.2021 №1953-IX із змінами та доповненнями;
- Положення про вимоги до системи управління страховика, затвердженого Постановою Правління НБУ від 27.12.2023 №194;
- Положення про вимоги до системи управління ризиками надавача нефінансових платіжних послуг, затвердженого Постановою Правління НБУ від 02.07.2025 №73;
- нормативних документів Національного банку України;
- Статуту Страховика;
- Положення про Наглядову Раду Страховика;
- Положення про Правління Страховика;
- Стратегії управління ризиками Страховика;
- інших внутрішніх документів Страховика.

1.4. Наглядова Рада залишає за собою право вносити корективи до цієї Політики у разі значних організаційних, операційних та інших подій, появи нових підходів та методів, а також із переходом Страхової компанії до нових, більш складних страхових програм.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА ТЕРМІНІВ

2.1. Поняття та терміни:

Агрегування даних щодо ризиків – виявлення, збір та оброблення даних про ризики, включаючи класифікацію, сегментацію, об'єднання чи розподіл даних про ризики, з урахуванням вимог щодо складання звітності про ризики, що дає змогу оцінити діяльність страховика з урахуванням ризик-апетиту;

Головний внутрішній аудитор – особа, відповідальна за виконання функції внутрішнього аудиту, - керівник підрозділу внутрішнього аудиту або особа, на яку покладено функцію здійснення внутрішнього аудиту;

Головний комплаєнс-менеджер - особа, відповідальна за виконання функції комплаєнс, - керівник підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) або особа, на яку покладено функцію здійснення такого контролю;

Диверсифікація - обмеження впливу факторів ризику на величину ризику за рахунок уникнення надмірної концентрації за одним портфелем, яке є методом пом'якшення ризику концентрації;

Допустимий рівень ризику - максимальна величина ризику, яку страховик у змозі прийняти за всіма видами ризиків з огляду на здатність адекватно та ефективно управляти ризиками, а також з урахуванням обмежень, установлених законодавством;

Інформаційна система щодо управління ризиками - сукупність технічних засобів, методів і процедур, що забезпечують реєстрацію, зберігання, оброблення, моніторинг і своєчасне формування достовірної інформації для звітування (інформування), аналізу та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо управління ризиками;

Ключові процеси страховика – дії, операції, завдання, що виконуються структурними підрозділами, окремими працівниками страховика, інформаційними системами (включаючи функції, передані на аутсорсинг), що мають безпосередній та істотний вплив на досягнення цілей діяльності страховика, порушення здійснення контрольних заходів щодо таких процесів може завдати істотних збитків страховикові або його клієнтам та/або може призвести до порушення вимог законодавства України;

Культура управління ризиками - дотримання визначених принципів, правил, норм страховика, спрямованих на поінформованість усіх працівників страховика щодо прийняття ризиків та управління ризиками;

Ліміти (обмеження) щодо ризиків страховика (далі – ліміт ризику) – обмеження (якісні та/або кількісні, єдиним значенням або діапазоном чи межами), установлені для контролю за величиною ризиків, на які наражається страховик протягом своєї діяльності, з метою дотримання допустимого рівня ризику;

Модель трьох ліній захисту – сукупність принципів, оснований на світових практиках, що дозволяє найбільш ефективно розподіляти функції із управління ризиками між структурними підрозділами;

Органи управління та контролю страховика – загальні збори акціонерів (учасників) страховика (далі – загальні збори страховика), наглядова рада страховика (далі – рада страховика), виконавчий орган страховика (далі – правління);

Головний ризик-менеджер - головна посадова особа Страховика, відповідальна за виконання функцій ризик-менеджменту;

Передавання ризику – використання страховиком ресурсів інших осіб для покриття ризику за винагороду зі збереженням наявного рівня ризику;

Пом'якшення або зниження ризиків – комплекс заходів, спрямованих на зменшення ймовірності прояву ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності страховика;

Прийняття ризиків – утримання ризиків на рівні, що перебуває в межах визначеного /визначеної страховиком ризик-апетиту або схильності до ризиків та не створює загрози для клієнтів, акціонерів / учасників страховика та його фінансового стану;

Ризик-апетит (схильність до ризику) - сукупна величина за всіма видами ризиків, визначена наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких страховик прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання плану діяльності страховика;

Система стримувань та противаг – розподіл повноважень між органами управління страховика та/або підрозділами страховика (включаючи раду страховика, правління, управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), служби внутрішнього аудиту та актуарія), який забезпечує взаємну підконтрольність, а також унеможливорює (упереджує) можливість прийняття органами управління страховика рішень, що можуть призвести до негативних наслідків у діяльності страховика;

Стрес-тестування – метод вимірювання (оцінки) потенційного впливу ризику як величину збитків, що можуть стати наслідком шоківих змін різних факторів ризику (включаючи курси іноземних валют, процентні ставки та/або інші фактори), які відповідають виключним (екстремальним), але ймовірним подіям;

Суттєві ризики - це ризики, які значною мірою впливають на діяльність Страховика та можуть призвести до значних збитків в його діяльності;

Уникнення ризику – відмова від здійснення певних операцій чи володіння активом або припинення ділових відносин, які наражають страховика на ризик;

Фактор ризику – обставина, дія, явище, що сприяє/може передувати виникненню ризику, певна загроза або вразливість, яка є в діяльності страховика;

2.2. Інші поняття та терміни вживаються в Політиці відповідно до понять та термінів, визначених у чинному законодавстві України.

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ

3.3. Метою управління ризиками є:

3.3.1. забезпечення сталого розвитку Страховика в рамках реалізації його стратегії розвитку/плану діяльності;

3.3.2. забезпечення і захист інтересів клієнтів, працівників Страховика та інших осіб, зацікавлених в стійкій роботі Страховика;

3.3.3. посилення конкурентних переваг Страховика в наслідок здійснення стратегічного планування з урахуванням рівня прийнятих ризиків, підвищення ефективності управління ризиками та збільшення ринкової вартості Страховика.

3.4. Ефективна система управління ризиками є гарантією досягнення Страховиком тактичних та стратегічних цілей в умовах звичайного перебігу бізнесу та в періоди кризи.

3.5. Сформована система управління ризиками інтегрована у загальну систему управління і забезпечує вирішення наступних задач:

3.5.1. визначення та класифікацію ризиків, притаманних діяльності Страховика;

3.5.2. відокремлення підрозділів, що безпосередньо здійснюють операції, від осіб, відповідальних за контроль ризиків та управління ними;

3.5.3. методів, інструментів, припущень та обмежень (лімітів) в управлінні ризиками;

3.5.4. звітності щодо ризиків, порядок і періодичність / терміни її надання користувачам;

3.5.5. процедуру ескалації ризиків, що встановлює порядок інформування Наглядової Ради, Правління Страховика про порушення лімітів ризиків, ризик-апетиту;

3.5.6. побудову інформаційної системи щодо управління ризиками;

3.6. Система управління ризиками побудована із урахуванням існуючих практик та базується на таких принципах:

3.6.1. чіткого визначення прийняттого рівня ризику, що Страховик готовий приймати для досягнення бізнес-цілей, не створюючи загрози для інтересів клієнтів та фінансової стійкості;

3.6.2. розроблення та регулярний перегляд політики з метою забезпечення її ефективності та відповідності рівню ризик-апетиту залежно від ризиків;

3.6.3. врахування витрат, прибутку та ризиків у внутрішньому ціноутворенні, бюджетуванні, оцінці ефективності діяльності, при впровадженні нових продуктів тощо;

3.6.4. організація та підтримка ефективного процесу виявлення, вимірювання, моніторингу та контролю за ризиками;

3.6.5. розкриття інформації.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА

4.1. Діяльність з управління ризиками здійснюється через організаційну структуру Страховика (додаток 1), яка передбачає чіткий розподіл функціоналу учасників процесу, їх повноваження, відповідальність та порядок взаємодії.

4.2. Процес управління ризиками є безперервним процесом аналізу ситуації та охоплює всі види діяльності Страховика.

4.3. Культура управління ризиками вимагає визнання та усвідомлення своїх обов'язків та відповідальності від всіх учасників на всіх рівнях управління.

4.4. ***Повноваження та відповідальність щодо управління ризиками:***

Суб'єкт СУР Повноваження та відповідальність

Наглядова Рада	<i>підпорядковується Загальним зборам акціонерів</i>
	<ul style="list-style-type: none">- забезпечує функціонування та контроль за ефективністю СУР;- затверджує верхньорівневі внутрішні нормативні документи (далі - ВНД) з питань управління ризиками, здійснює контроль за їх впровадженням, дотриманням та актуалізацією;- затверджує ризик-апетит, перелік лімітів щодо ризиків та процедуру ескалації порушень;- приймає рішення про здійснення стрес-тестування;- здійснює моніторинг впровадження Політики;- розглядає звіти щодо ризиків;- контролює стан виконання заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні СУР, виконання рекомендацій і зауважень внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів, НБУ та інших контролюючих органів;- призначає та припиняє повноваження (звільняє) головного ризик-менеджера (особу, на яку покладено функцію здійснення управління ризиками), головного комплаєнс-менеджера (особу, на яку покладена функція контролю за дотриманням норм (комплаєнс), відповідального актуарія (якщо актуарій є працівником Страховика),

погоджує кандидатуру актуарія, якого планується залучити на умовах аутсорсингу;

- затверджує умови трудових договорів (контрактів), що укладаються з головним ризик-менеджером (особою, на яку покладено функцію здійснення управління ризиками), головним комплаєнс-менеджером (особою, на яку покладена функція контролю за дотриманням норм (комплаєнс), відповідальним актуарієм;
- здійснює щорічну оцінку ефективності діяльності, а також оцінку відповідності кваліфікаційним вимогам головного ризик-менеджера (особи, на яку покладено функцію здійснення управління ризиками), головного комплаєнс-менеджера (особи, на яку покладена функція контролю за дотриманням норм (комплаєнс), відповідального актуарія, внутрішнього аудитора Страховика, а також вживає заходів з удосконалення їх діяльності;
- уживає заходів щодо запобігання конфліктам інтересів та сприяє їх врегулюванню;
- розглядає звіти про факти порушення ризик-апетитів/лімітів та пропозиції щодо усунення таких порушень;
- приймає рішення щодо заходів із усунення порушень.

Правління *підпорядковується Наглядовій Раді*

- забезпечує впровадження Політики, культури управління ризиками;
 - забезпечує розроблення та затверджує інші документи з питань управління ризиками в межах своїх повноважень;
 - забезпечує розроблення та затверджує припущення, інструменти та моделі, що використовуються для вимірювання ризиків;
 - забезпечує розроблення та затверджує програму проведення стрес-тестування ризиків;
 - розглядає звіти за ризиками;
 - інформує Наглядову Раду про надмірні ризики, на які може наражатися Страховик;
 - здійснює заходи щодо пом'якшення ризиків;
 - розробляє заходи щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій та зауважень за результатами вимірювання ризиків, перевірок, здійснених службою внутрішнього аудиту, зовнішніми аудиторами, Національним банком, іншими контролюючими органами;
 - затверджує значення лімітів за ризиками, контролює їх дотримання;
 - оперативно реагує на ситуацію на ринку;
-

Суб'єкт СУР Повноваження та відповідальність

- забезпечує адміністративну підтримку виконання головним ризик-менеджером (особою, на яку покладено функцію здійснення управління ризиками), головним комплаєнс-менеджером (особою, на яку покладена функція контролю за дотриманням норм (комплаєнс), відповідальним актуарієм покладених на них функцій (забезпечує організацію їх робочого процесу, видає розпорядчі документи для реалізації рішень Наглядової Ради);
 - надає не пізніше наступного робочого дня пояснення щодо причин порушення ризик-апетитів/лімітів;
 - впроваджує заходи щодо усунення порушень.
-

**Головний
внутрішній
аудитор**

*підпорядковується Наглядовій Раді,
належить до 3-ої лінії захисту*

- перевіряє наявність, оцінює ефективність та адекватність роботи СУР, внутрішнього контролю;
 - перевіряє процес оцінки рівня ризиків;
 - перевіряє правильність ведення та достовірність звітності, її повноту та вчасність надання;
 - здійснює оцінку впровадженої системи контролю, зокрема щодо дотримання вимог законодавства та ВНД, своєчасності усунення недоліків тощо;
 - оцінює надійність, ефективність та цілісність управління інформаційними системами;
 - оцінює діяльність Головного ризик-менеджера та Головного комплаєнс-менеджера та якість звітів про ризики, що подаються Наглядовій Раді та Правлінню;
 - звітує Наглядовій Раді про результати перевірок та надає рекомендації щодо покращення ефективності СУР та усунення недоліків.
-

**Головний
ризик-
менеджер**

*підпорядковується Наглядовій Раді,
належить до 2-ої лінії захисту*

- забезпечує своєчасне виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування щодо ризиків;
- забезпечує моніторинг та попередження порушень показників ризик-апетиту та лімітів за ризиками, ініціює вжиття заходів для попередження порушень;
- розробляє Політику з управління ризиками, інші внутрішні документи по СУР;

Суб'єкт СУР Повноваження та відповідальність

- забезпечує практичні заходи з ефективного функціонування СУР, просування та підтримки культури управління ризиками;
- здійснює моніторинг СУР;
- готує звіти по ризикам;
- складає профіль ризиків Страховика та здійснює його моніторинг;
- розробляє та підтримує в актуальному стані методики, інструменти та моделі, що використовуються для аналізу ризиків;
- надає пропозиції Наглядовій Раді та Правлінню щодо пом'якшення, передавання, уникнення впливу ризиків шляхом ініціювання встановлення та/або перегляду лімітів на окремі види операцій;
- ескалює факт не пізніше наступного робочого дня порушення ризик-апетитів/лімітів на рівень Наглядової Ради з визначенням причин порушення та пропозицій щодо їх усунення;
- інформує Правління про факт виявлення порушення ризик-апетитів/лімітів.

Головний комплаєнс- менеджер

*підпорядковується Наглядовій Раді,
належить до 2-ої лінії захисту*

- забезпечує своєчасне впровадження змін у законодавстві;
- бере участь у розробленні ВНД з питань управління ризиками з урахуванням вимог чинного законодавства та внутрішніх процедур;
- забезпечує моніторинг змін у законодавстві, відповідних стандартах та здійснює оцінку впливу таких змін на процеси та процедури, запроваджені у Страховика, а також забезпечує контроль за імплементацією відповідних змін у внутрішні документи;
- забезпечує організацію контролю за дотриманням Страховиком норм щодо своєчасності та достовірності звітності, включаючи фінансову;
- готує звіти щодо комплаєнс-ризиків;
- ескалює факт не пізніше наступного робочого дня порушення ризик-апетитів/лімітів на рівень Наглядової Ради з визначенням причин порушення та пропозицій щодо їх усунення;
- інформує Правління про факт виявлення порушення ризик-апетитів/лімітів.

інші підрозділи

*підпорядковуються членам Правління
належать до 1-ої лінії захисту*

(бізнес-
підрозділи та
підрозділи
підтримки)

- розвивають відносини із клієнтами;
- відповідають за належне документування та відображення операцій, що впливають на позиції ризиків;

- надають Правлінню пропозиції щодо встановлення лімітів за ризиками, обмеження окремих операцій тощо;
 - відповідають за попередній контроль дотримання лімітів за ризиками з метою недопущення активного порушення;
 - надають роз'яснення щодо причин порушення ризик-апетитів/лімітів, встановлених Наглядовою Радою;
 - надають пропозиції щодо заходів із усунення порушень.
-

5. ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ.

5.1. Залежно від бізнес-моделі, масштабу діяльності, видів та складності операцій Страховик класифікує всі ризики, які притаманні його діяльності на суттєві та несуттєві.

5.2. Перелік суттєвих ризиків, які повинні охоплюватися системою управління ризиками Страховика, включаючи їх вимірювання (оцінку), є такий:

- 5.2.1. андеррайтинговий ризик;
- 5.2.2. операційний ризик;
- 5.2.3. ринковий ризик;
- 5.2.4. кредитний/ризик дефолту контрагента;
- 5.2.5. комплаєнс-ризик;
- 5.2.6. ризики ВК/ФТ;
- 5.2.7. ризик ліквідності;
- 5.2.8. кіберризики та ризики безпеки.

5.3. Страховик має право збільшувати перелік видів ризиків відповідно до визначень в п.5.1 цієї Політики, самостійно встановлювати критерії, за якими визначатиметься суттєвість інших видів ризиків, та визначати порядок виявлення таких ризиків.

5.4. Залежно від ймовірності настання події та розміру потенційних збитків, які можуть суттєво вплинути на фінансову стійкість життєздатність компанії ризики поділяються на:

- 5.4.1. високі;
- 5.4.2. середні;
- 5.4.3. низькі.

6. ПЕРЕЛІК ВИДІВ РИЗИКІВ

6.1. **Андеррайтинговий ризик** для страховика, який отримав ліцензію за класами страхування іншого, ніж страхування життя, включає такі ризики:

6.1.1. ризик за преміями і резервами в страхуванні іншому, ніж страхування життя - ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний коливаннями частоти настання, середніх розмірів та розподілу настання страхових випадків, а також строків

їх урегулювання та розмірів страхових виплат за ризиками страхування іншого, ніж страхування життя;

6.1.2. катастрофічний ризик у страхуванні іншому, ніж страхування життя - ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, спричинений значною невизначеністю припущень під час формування страхових тарифів (або визначення розмірів страхових платежів) і формування технічних резервів, пов'язаних із надзвичайними або винятковими подіями (включаючи епідемії, карантинні обмеження, воєнно-політичні події та їх наслідки);

6.2. **Операційний ризик** - ризик фінансових втрат Страховика, що виникає через недоліки корпоративного управління, надійності технологій, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, системи внутрішнього контролю або неадекватність інформаційних технологій і процесів оброблення інформації з точки зору керованості, універсальності, надійності, контрольованості і безперервності роботи, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу;

6.3. **Ринковий ризик** - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого впливу факторів ринкового ризику (курсів іноземних валют, процентних ставок та/або інших факторів) на вартість/ціну інструментів, який включає такі ризики:

6.3.1. **Ризик інвестицій в акції** – ризик, пов'язаний з чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання ринкової вартості акцій;

6.3.2. **Процентний ризик, або ризик процентної ставки** – ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок, який пов'язаний з чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до строкової структури процентних ставок або до коливань процентних ставок;

6.3.3. **Валютний ризик** – ризик, пов'язаний з чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до зміни рівня або коливання курсів валют;

6.3.4. **Майновий ризик** – ризик, пов'язаний з чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до зміни рівня або коливання ринкових цін на нерухомість;

6.3.5. **Ризик ринкової концентрації** - ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значною схильністю до ризику дефолту одного або кількох пов'язаних емітентів цінних паперів.

6.4. **Кредитний ризик/ризик дефолту контрагента** - ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний невиконанням контрагентом своїх контрактних зобов'язань;

6.5. **Компласнс-ризик** – ризик виникнення збитків та/або санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невідповідності діяльності страховика вимогам законодавства та/або іншим вимогам (правилам, стандартам, принципам) щодо здійснення такої діяльності, яких повинен дотримуватися або прийняв рішення дотримуватися страховик, правил добросовісної конкуренції, кодексу поведінки (етики), виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішніх документів страховика;

6.6. **Ризик ВК/ФТ** - ризик виникнення збитків та/або санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невідповідності діяльності страховика вимогам законодавства щодо протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних

злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення

6.7. **Ризик ліквідності** - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності страховика забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки;

6.8. **Репутаційний ризик** - ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого сприйняття іміджу страховика клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами;

6.9. **Стратегічний ризик** - ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок неправильних управлінських рішень та неадекватного реагування на зміни в бізнес-середовищі;

6.10. **Кіберризик та ризики безпеки** - ризик виникнення збитків, недоотримання доходів або додаткових втрат через події, що загрожують захисту інформації, персональних даних користувачів, автентифікації, зберіганню та використанню таємниці надавача, працездатності технічного та програмного середовища.

7. ПРОЦЕСИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ, ВИМІРЮВАННЯ, МОНІТОРИНГУ, КОНТРОЛЮ ТА ЗВІТУВАННЯ ЩОДО РИЗИКІВ, ВКЛЮЧАЮЧИ КРИТЕРІЇ СУТТЄВОСТІ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ СТРАХОВИКОМ ДО НОВИХ РИЗИКІВ ТА ПОРЯДОК ЇХ ВИЯВЛЕННЯ

Невід'ємною частиною процесу управління ризиками є ефективні процеси та інструменти виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування ризику, включаючи критерії суттєвості, що застосовуються Страховиком до нових ризиків.

Виявлення ризиків

7.1. Виявлення ризику – це визнання та розуміння наявних ризиків або ризиків, що можуть виникнути в зв'язку з новими діловими ініціативами. Виявлення ризику є постійним процесом, що здійснюється як на рівні окремої операції, так і на рівні портфелів.

7.2. Страховик поділяє ризики на види та чітко усвідомлює взаємозв'язок між ними.

7.3. Страховик виявляє ризики:

7.3.1. в процесі прийняття рішення про проведення операцій;

7.3.2. при запровадженні нових продуктів;

7.3.3. в ході послідувального моніторингу операцій.

Вимірювання ризиків

7.4. Вимірювання ризиків – визначення величини ризиків, що має на увазі якісну, так і, де це доречно та можливо, кількісну оцінку ризиків.

7.5. Вимірювання ризиків, проведене Страховиком, повинно бути задокументоване, включаючи детальний опис та пояснення ризиків, що охоплюються вимірюванням, використані підходи, а також ключові судження та припущення, що були зроблені під час такого вимірювання.

7.6. Страховик для вимірювання (оцінки) ризиків повинен використовувати дані, що є достовірними, повними, точними та відповідними вимогам, установленим нормативно-правовим актом Національного банку, що визначає порядок формування Страховиками технічних резервів щодо вимог до достатності та якості даних.

7.7. Страховик для вимірювання (оцінки) ризиків визначає моделі та інструменти.

Страховик під час обрання моделей та інструментів вимірювання (оцінки) ризиків враховує таке:

7.7.1. особливості своєї діяльності, характер, обсяг операцій, профіль ризику;

7.7.2. потреби Страховика для здійснення своєї діяльності;

7.7.3. досвід та кваліфікацію осіб, які здійснюватимуть вимірювання (оцінку) ризиків за допомогою таких моделей та інструментів вимірювання (оцінки).

7.8. Страховик забезпечує своєчасну актуалізацію даних, що використовуються для розрахунку величини ризиків, та здійснює перевірку їх достовірності, повноти, точності та відповідності, а також здійснює перегляд ефективності застосовуваних ним моделей та інструментів оцінки ризиків.

7.9. Страховик з метою вимірювання (оцінки) ризиків та визначення своєї спроможності протистояти факторам ризиків, на які такий Страховик наражається під час своєї діяльності або які можуть виникнути в майбутньому, здійснює стрес-тестування та самостійно встановлює їх наповнення, перелік ризиків, за якими здійснює стрес-тестування, методи, порядок та частоту їх проведення.

Контроль ризику

7.10. Контроль за ризиками є одним із ключових елементів ефективної системи внутрішнього контролю, що забезпечує пом'якшення ризиків діяльності Страховика до прийняттого рівня.

7.11. Контроль за ризиками є дійовим інструментом управління, який здійснюється через ліміти, які встановлюються із урахуванням діяльності Страховика, її складності, видів послуг - для контролю у звичайних умовах.

Моніторинг ризику

7.12. Моніторинг ризиків – процес регулярного аналізу показників ризиків та прийняття рішень, направлених на їх мінімізацію.

7.13. Система моніторингу ризиків побудована за принципами організації надійної та ефективної інформаційної системи та агрегування даних щодо ризиків, зокрема направлена на задоволення вимог щодо надання точної, своєчасної інформації.

7.14. Страховик здійснює активний моніторинг ризиків, для чого організовано систему збору, обробки та аналізу інформації.

Звітність щодо ризику

7.15. Звітність про ризики Страховика повинна містити актуальну інформацію про ризики, своєчасно надаватися раді, комітетам, правлінню та іншим користувачам, які приймають рішення та забезпечувати повне розуміння ними ситуації щодо рівня ризиків Страховика для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.

7.16. Звітність про ризики, яка повинна бути:

- 7.16.1. точною, вивіреною та достовірно відображати рівень прийнятого Страховиком ризику;
- 7.16.2. комплексною - охоплювати всі види ризиків Страховика, визначені політикою управління ризиками Страховика;
- 7.16.3. чіткою та інформативною - надавати чітку та однозначну інформацію, бути достатньо вичерпною для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень;
- 7.16.4. періодичною та поширеною серед користувачів звітності про ризики із забезпеченням конфіденційності.

Критерії суттєвості до нових ризиків та порядок їх виявлення

7.17 . Критерії суттєвості, що застосовуються Страховиком до нових ризиків та порядок їх виявлення визначаються Страховиком з урахуванням його бізнес-моделі, розміру, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних ним операцій, організаційної структури та профілю ризику Страховика.

7.18 Для ідентифікації суттєвості Страховик здійснює моніторинг репутаційного та стратегічного ризиків і може використовувати такі критерії суттєвості.

Відомий ризик	Показники, фактори та поріг суттєвості
Репутаційний ризик	наявні факти розповсюдження негативної інформації про Страховика, пов'язані із ним структури та керівництво, що призвело до панічних настроїв з боку клієнтів – відтік понад 20% клієнтів;
	наявні випадки невиконання Страховиком договірних зобов'язань перед клієнтами;
Стратегічний ризик	невиконання запланованого бюджетом показника операційного прибутку за останні 2 роки більш ніж 10%;
	наявне нестабільне та/або непрогнозоване та/або несприятливе економічне та політичне середовище, що суттєво впливає/перешкоджає діяльності Страховика;

7.19. Фактори, викладені у п.7.18 не є вичерпними. У процесі ідентифікації можуть використовуватися інші показники суттєвості, логічні та експертні оцінки.

7.20. Страховик ідентифікує відомий ризик як суттєвий при наявності хоча б одного критерію суттєвості, зазначеного у п.7.18.

7.21. Страховик регулярно, не рідше ніж раз на рік проводить оцінку ризиків, на які він може наражатися у своїй діяльності, на предмет суттєвості.

7.22. Актуальність переліку суттєвих ризиків щороку переглядається Наглядовою Радою на підставі звіту про суттєві ризики.

7.23. У випадку, коли ризик набуває статусу суттєвості, Страховик створює систему управління таким ризиком, яка забезпечує виявлення, вимірювання (оцінку), моніторинг, звітування, контроль та пом'якшення.

8. ЛІМІТИ РИЗИКІВ ЗА ВИЗНАЧЕНИМИ ВИДАМИ ВІДПОВІДНО ДО РИЗИК-АПЕТИТУ СТРАХОВИКА ТА ПОРЯДОК КОНТРОЛЮ ЗА ЇХ ДОТРИМАННЯМ

Перелік лімітів та порядок їх установа

8.1. Готовність/схильність Страховика приймати ризики каскадується на нижчі рівні організації шляхом встановлення лімітів ризику.

8.2. Ліміти ризиків складають логічну послідовну систему та засновані на готовності приймати ризики, оцінці ризиків, стрес-сценаріях та планах розвитку бізнесу.

8.3. Правління відповідальне за затвердження/встановлення значень лімітів ризиків згідно визначеного переліку.

8.4. Правління може делегувати свої функції щодо затвердження/встановлення значень лімітів ризиків на інші колегіальні органи Страховика. При цьому Правління залишається відповідальним за виконання делегованих ним функцій.

8.5. Перелік рекомендованих лімітів ризиків включає:

8.5.1. щодо андеррайтингових ризиків:

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	ризик за преміями і резервами в страхуванні іншому, ніж страхування життя	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний коливаннями частоти настання, середніх розмірів та розподілу настання страхових випадків, а також строків їх урегулювання та розмірів страхових виплат за ризиками страхування іншого, ніж страхування життя;
2.	катастрофічний ризик у страхуванні іншому, ніж страхування життя.	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, спричинений значною невизначеністю припущень під час формування страхових тарифів (або визначення розмірів страхових платежів) і формування технічних резервів, пов'язаних із надзвичайними або винятковими подіями (включаючи епідемії, карантинні обмеження, воєнно-політичні події та їх наслідки);

8.5.2. щодо ринкових ризиків:

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	Ризик інвестицій в акції	ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів Страховика до коливання ринкової вартості
2.	Ризик процентної ставки	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок, який пов'язаний з чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
		до строкової структури процентних ставок або до коливань процентних ставок
3.	Валютний ризик	ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до зміни рівня або коливання курсів валют.
4.	Ризик ринкової концентрації	ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значною схильністю до ризику дефолту одного або кількох пов'язаних контрагентів.
5.	Майновий ризик	ризик, пов'язаний з чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до зміни рівня або коливання ринкових цін на нерухомість.

8.5.3. щодо кредитного/ризик дефолту контрагента:

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	Ліміт щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний невиконанням контрагентом своїх контрактних зобов'язань.
2.	Ліміт щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою)	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний невиконанням контрагентом своїх контрактних зобов'язань.
3.	Ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний невиконанням контрагентом своїх контрактних зобов'язань.
4.	Ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів, або виникнення несприятливої зміни вартості страхових зобов'язань, викликаний невиконанням контрагентом своїх контрактних зобов'язань.

8.5.4. щодо операційного ризику:

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	Максимально припустимі втрати від подій операційного ризику	ризик фінансових втрат, що виникає через недоліки корпоративного управління, надійності технологій, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, системи внутрішнього контролю або неадекватність інформаційних технологій і процесів оброблення інформації з точки зору керованості, універсальності, надійності, контрольованості і безперервності роботи, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу.
2.	Максимально припустимі втрати від подій юридичного ризику	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок неочікуваного застосування норм законодавства через можливість їх неоднозначного тлумачення або унаслідок визнання недійсними правочину/договору (окремої його частини) у зв'язку з невідповідністю вимогам законодавства.

8.5.5. *щодо комплаєнс-ризиків:*

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	Втрати від подій комплаєнс-ризиків	ризик виникнення збитків та/або санкцій, додаткових витрат або неотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невідповідності діяльності Страховика вимогам законодавства та/або іншим вимогам щодо здійснення такої діяльності, яких повинен дотримуватися або прийняв рішення дотримуватися Страховик, правил добросовісної конкуренції, кодексу поведінки (етики), виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішніх документів Страховика.

8.5.6. *щодо ризику ВК/ФТ:*

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	Максимально припустимі втрати від ризику ВК/ФТ	ризик виникнення збитків та/або санкцій, додаткових витрат або неотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невідповідності діяльності Страховика вимогам законодавства щодо ризиків ВК/ФТ .

8.5.7. *щодо Кіберризиків та ризиків безпеки:*

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	Максимально припустимі втрати від Кіберризиків та ризиків безпеки	ризик виникнення збитків та/або санкцій, додаткових витрат або неотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок Кіберризиків та ризиків безпеки

8.5.8. щодо ризику репутації:

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	Репутаційний ризик	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого сприйняття іміджу страховика клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами.

8.5.9. щодо стратегічного ризику:

№ з/п	Показник ліміту	Коментар
1.	Стратегічний ризик	ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок неправильних управлінських рішень та неадекватного реагування на зміни в бізнес-середовищі.

8.6. Страховик може додатково розглядати встановлення обмежень щодо розділу 8 даного Положення.

8.7. Значення лімітів ризиків переглядаються не рідше ніж раз на рік. Перегляд здійснюється на підставі пропозицій бізнес-підрозділів та Головного ризик-менеджера.

Контроль дотримання лімітів

8.8. У Страховика впроваджено ефективні процедури контролю за дотриманням лімітів ризиків.

8.9. Кожен суб'єкт системи управління ризиками усвідомлює свою відповідальність за дотримання лімітів.

8.10. Попередній контроль, направлений на недопущення перевищення ліміту, полягає у перевірці стану утилізації ліміту під час проведення операцій підрозділами 1 лінії захисту.

8.11. Режим контролю ліміту є невід'ємним його атрибутом та може здійснюватись:

8.11.1. на кінець дня – позиції можуть перевищувати граничне значення впродовж дня, проте на кінець дня мають бути у встановлених межах;

8.11.2. впродовж дня – позиції мають бути у встановлених межах як впродовж дня, так і по його завершенні;

8.11.3. на звітну дату – позиції мають бути у встановлених межах на заздалегідь визначену звітну дату.

8.12. Ліміти мають бути дотримані у відповідності до режиму контролю. Режим контролю лімітів за ризиками визначається Правлінням та/або іншим колегіальним органом.

8.13. Головний ризик-менеджер забезпечує моніторинг та попередження порушень лімітів ризику та контролює наближення показників ризиків до лімітів, ініціює вжиття заходів для попередження їх порушень. Головний ризик-менеджер здійснює контроль за дотриманням лімітів залежно від режиму контролю ліміту.

8.14. Звіти про результати контролю за дотриманням лімітів надаються за формою та у терміни, що визначені для управлінської звітності.

8.15. Якщо Правління не визначає безпосередньо ліміти ризиків, їх функції виконують відповідні показники затверджених ризик-апетитів.

9. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЗА НАПРЯМАМИ, ВИЗНАЧЕНИМИ В ЧАСТИНІ ДРУГІЙ СТАТТІ 29 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СТРАХУВАННЯ», З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ ГЛАВИ 30 РОЗДІЛУ VII ПОСТАНОВИ НБУ №194 ВІД 27.12.2023

Під час діяльності додатково враховуються особливості управління за **окремими видами ризиків** та напрямками діяльності Страховика:

9.1 Управління ризиками страховика за **напрямом андеррайтингу** та формування технічних резервів додатково встановлює/ передбачає:

9.1.1 заходи, яких повинен вжити страховик для вимірювання (оцінки) та управління андеррайтинговим ризиком;

9.1.2 достатність та якість даних, що мають враховуватися в процесах у межах андеррайтингу та резервування, та їх відповідність вимогам, установленим нормативно-правовим актом Національного банку, що визначає порядок формування страховиками технічних резервів щодо вимог до достатності та якості даних;

9.1.3 адекватність процедур управління заявленими/незаявленими вимогами за подіями, що мають ознаки страхових випадків, включаючи рівень, до якого такі процедури охоплюють загальний цикл настання страхових випадків;

9.1.4 типи та характеристики страхового ризику, який страховик готовий прийняти;

9.1.5 забезпечення достатності страхових премій для покриття очікуваних страхових виплат та витрат на ведення справи страховика;

9.1.6 ідентифікацію ризиків, що виникають у зв'язку зі страховими зобов'язаннями страховика;

9.1.7 використання та порядок застосування перестраховування або інших методів зменшення ризику під час розроблення нового страхового продукту та розрахунку страхової премії страховиком.

9.2 Управління ризиками страховика за **напрямом управління активами та зобов'язаннями** охоплює:

9.2.1 структурну невідповідність між активами та зобов'язаннями, включаючи невідповідність строків погашення цих активів і зобов'язань;

9.2.2 будь-яку залежність між ризиками різних класів активів та зобов'язань;

9.2.3 будь-яку залежність між ризиками різних страхових або перестрахових зобов'язань;

9.2.4 будь-які позабалансові ризики страховика;

9.2.5 інструменти управління ризиками, що застосовуються страховиком під час управління активами і зобов'язаннями, та очікуваний вплив від їх застосування на управління активами та зобов'язаннями;

9.2.6 процедури ідентифікації та оцінки різного характеру невідповідності між активами та зобов'язаннями (включаючи невідповідність валюти активів зобов'язань);

9.2.7 визначення дозволених невідповідностей між активами та зобов'язаннями.

9.3 Управління ризиками страховика **за напрямом інвестування** додатково передбачає:

9.3.1 оцінку рівня безпеки, якості, ліквідності та прибутковості, якого прагне страховик щодо всього портфеля активів, і як планується цього досягти;

9.3.2 заходи, яких повинен вжити страховик, щоб гарантувати, що інвестиції страховика відповідають вимогам, встановленим у статті 44 Закону України «Про страхування»;

9.3.3 заходи, яких повинен вжити страховик для забезпечення того, щоб інвестиції страховика враховували особливості діяльності страховика, його затверджені ліміти ризику, його платоспроможності;

9.3.4 власні внутрішні оцінки кредитного ризику контрагентів, у яких розміщено активи страховика, включаючи контрагентів - центральні органи виконавчої влади;

9.3.5 кількісні ліміти на активи та ризики, включаючи позабалансові ризики, де це доречно для забезпечення ефективного управління ризиками - досягнення компанією бажаного рівня безпеки, якості, ліквідності, прибутковості та доступності для портфеля;

9.3.6 врахування середовища фінансового ринку;

9.3.7 умови, за яких страховик може передати активи в заставу чи позику;

9.3.8 зв'язок між ринковим ризиком та іншими ризиками за несприятливих сценаріїв;

9.3.9 процедури моніторингу ефективності інвестицій та перегляду політики управління ризиками за напрямом інвестування, коли це необхідно.

9.4 Управління ризиками страховика за напрямом **інвестування** включає такі **ринкові ризики**:

9.4.1 ризик інвестицій в акції;

9.4.2 процентний ризик;

9.4.3 валютний ризик;

9.4.4 майновий ризик;

9.4.5 ризик ринкової концентрації.

9.5 Страховик перед здійсненням будь-якої інвестиції або інвестиційної діяльності повинен провести оцінку щонайменше:

9.5.1 його здатності здійснювати інвестиції або інвестиційну діяльність та керувати ними;

9.5.2 ризиків, конкретно пов'язаних з інвестицією чи інвестиційною діяльністю, та впливу інвестиції чи інвестиційної діяльності на профіль ризику страховика;

9.5.3 узгодженості інвестицій або інвестиційної діяльності з інтересами бенефіціарів та страхувальників, обмеженнями відповідальності, встановленими страховиком, та ефективним управлінням портфелем;

9.5.4 впливу цієї інвестиції або інвестиційної діяльності на якість, безпеку, ліквідність, прибутковість і доступність усього портфеля інвестицій страховика.

9.6 Управління ризиками страховика за напрямом управління **ризиком ліквідності** додатково передбачає:

9.6.1 визначення загальних потреб у ліквідності в короткостроковій та довгостроковій перспективі, включаючи відповідний запас ліквідності для захисту від дефіциту ліквідності, та заходи, які повинен вживати страховик для врахування як короткострокового, так і довгострокового ризику ліквідності;

9.6.2 визначення відповідності складу активів страховика з точки зору їх характеру, строку їх погашення та ліквідності з метою виконання зобов'язань страховика в міру настання строку їх погашення;

9.6.3 процедуру визначення рівня невідповідності між надходженням та вибуттям грошових коштів щодо активів і зобов'язань, включаючи очікувані грошові потоки страхування та перестраховування, та план реагування на зміни в очікуваних надходженнях та вибутті грошових коштів;

9.6.4 моніторинг ліквідних активів страховика, включаючи кількісну оцінку потенційних витрат, що виникають у результаті реалізації активів;

9.6.5 визначення та вартість альтернативних інструментів фінансування;

9.6.6 розгляд впливу очікуваного нового напрямку діяльності страховика на стан ліквідності.

9.7 Управління ризиками страховика за напрямом управління **ризиком концентрації** додатково передбачає заходи, яких повинен вживати страховик для визначення джерел ризику концентрації з метою забезпечення того, щоб концентрація ризиків залишалася в межах встановлених страховиком лімітів ризиків.

9.8 Управління ризиками страховика за напрямом управління **операційним ризиком**, включаючи юридичні ризики, ризики інформаційних систем та інформаційної безпеки страховика, передбачає:

9.8.1 заходи, яких повинен вживати страховик для розподілу чітких обов'язків щодо регулярного виявлення, документування та моніторингу відповідних ризиків, пов'язаних з операційним ризиком;

9.8.2 ідентифікацію операційних ризиків, яким піддається страховик або може піддаватися, їх аналіз та оцінку використовуваних інструментів, методів управління операційними ризиками;

9.8.3 процедури збору та моніторингу подій операційного ризику;

9.8.4 заходи і внутрішні процеси управління операційними ризиками, включаючи застосування інформаційних систем страховика;

9.8.5 ліміти ризику щодо основних сфер операційного ризику страховика.

Страховик має право використовувати такий додатковий інструмент, як реєстр зовнішніх подій операційного ризику, що може формуватися на основі інформації з відкритих джерел, спеціалізованих баз даних або в межах обміну інформацією між страховиками, та аналіз накопиченої в ньому інформації та інші інструменти.

Страховик з метою управління операційним ризиком розробляє і аналізує набір сценаріїв операційного ризику на основі таких підходів: збій ключового процесу, персоналу або системи; виникнення зовнішніх подій.

9.9 Управління **стратегічними та репутаційними ризиками** страховика, які не включаються до операційного ризику, передбачає управління, контроль та звітування про:

9.9.1 рівень фактичного та потенційного стратегічного та репутаційного ризику і взаємозв'язок між цими ризиками та іншими ризиками страховика;

9.9.2 ключові аспекти, що впливають на репутацію страховика, враховуючи очікування зацікавлених сторін і чутливість ринку.

9.10 Управління ризиками страховика **за напрямом перестраховання** (при виконанні вимог регулятора) та інших інструментів зниження ризику передбачає:

9.10.1 заходи, яких повинен вжити страховик для забезпечення вибору перестраховання або інших інструментів зниження ризику;

9.10.2 заходи, яких повинен вжити страховик для оцінки того, які інструменти зниження ризику є прийнятними відповідно до характеру ризиків і можливостей страховика управляти та контролювати ризики, пов'язані з цими інструментами;

9.10.3 вимірювання (оцінку) страховиком кредитного ризику, пов'язаного з інструментами зниження ризику;

9.10.4 визначення рівня передачі ризику, що відповідає визначеним страховиком лімітам ризиків, і який вид угод про перестраховання є найбільш прийнятним з огляду на профіль ризику страховика;

9.10.5 принципи відбору контрагентів зі зниження ризику та процедури оцінки та моніторингу кредитоспроможності та диверсифікації контрагентів з перестраховання;

9.10.6 процедури оцінки ефективності передачі ризику в перестраховання та врахування ризику, який бере на себе страховик, без урахування перестраховання;

9.10.7 процедури управління ліквідністю для вирішення будь-яких часових розбіжностей між страховими виплатами за заявленими вимогами та отриманням відшкодування від перестраховиків.

10. МЕТОДИ, ІНСТРУМЕНТИ, ПОЛОЖЕННЯ, МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ, КЛЮЧОВІ ПРИПУЩЕННЯ ТА ОБМЕЖЕННЯ В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ

10.1. Страховик використовує/може використовувати **наступні методи** управління ризиками:

10.1.1 горизонтальний метод – базується на дослідженні динаміки показників, що характеризують ризик у часі. Під час застосування такого методу виконуються розрахунки темпів росту (приросту) окремих показників за визначені часові періоди та окреслення загальних тенденцій змін показників;

10.1.2 вертикальний метод – полягає у структуруванні окремих показників та розрахунку питомої ваги кожної складової. Метод використовується для структурного аналізу активів та пасивів;

10.1.3 порівняльний метод – співставлення окремих груп показників, розрахунок абсолютних та відносних відхилень;

10.1.4 коефіцієнтний метод – будується на основі використання різноманітних розрахункових коефіцієнтів, що якісно характеризують ризик;

10.1.5 факторний метод – дослідження впливу окремих факторів на рівень того чи іншого ризику;

10.1.6 метод вартості під ризиком (VaR) або метод очікуваних втрат (Expected Shortfall, ES) – дослідження волатильності курсів, цін на нерухомість на валютний та майновий ризики;

10.1.7 метод модифікованої дюрації - дослідження зміни доходності унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок, який пов'язаний з чутливістю вартості активів та зобов'язань Страховика до строкової структури процентних ставок або до коливань процентних ставок;

10.1.8 методи Монте-Карло, ARCH і GARCH-моделі – використовується при історичному та сценарному моделюванні.

10.2 **До інструментів** управління ризиками відносять:

- 10.2.1 прийняття ризику, що передбачає провадження діяльності й надалі без змін;
- 10.2.2 передавання ризику, що передбачає страхування (перестраховання) ризиків, відступлення контрактних прав;
- 10.2.3 пом'якшення або зниження ризику, що передбачає можливість передати частину або всі свої ризики іншій стороні, коригування певних процесів та/або впровадження додаткових контрольних заходів;
- 10.2.4 уникнення ризику, що передбачає припинення здійснення або зміну діяльності (включаючи розірвання ділових відносин, продаж активу), яка створює ризик;
- 10.2.5 інші інструменти, які доступні для застосування Страховиком.
- 10.3 **Положення, методичні вказівки** з управління ризиками включають зокрема таке:
- 10.3.1 наявність управлінських процедур, в яких доцільно передбачити відповідальність колегіальних органів, підрозділів та уповноважених осіб за управління ризиками;
- 10.3.2 наявність правил та процедур, в яких доцільно передбачити зокрема механізм з управління ризиками, що включає: організаційну структуру з управління ризиками, яка забезпечує контроль за виконанням учасниками відповідних вимог у частині управління ризиками, встановленими законодавством та нормативно-правовими актами НБУ;
- 10.3.3 регулярне інформування Наглядової Ради щодо стану управління ризиками;
- 10.3.4 порядок обміну інформацією, необхідною для управління ризиками всередині організації;
- 10.3.5 періодичну оцінку якості функціонування операційних і технологічних засобів та процедур;
- 10.3.6 наявність чітких цілей з управління ризиками, які доцільно узгоджувати з бізнес-цілями Страховика та ринком, на якому Страховик здійснює свою діяльність.
- 10.3.7 Страховику слід повідомляти про цілі з управління ризиками персонал організації.
- 10.4 . Страховик використовує зрозумілі, обґрунтовані та задокументовані **припущення та обмеження** під час оцінки ризиків, які мають відповідати Стратегії Страховика/плану діяльності:
- 10.4.1. Страховик самостійно визначає припущення та обмеження ґрунтуючись як власному досвіду, так й на статистиці українського та світового ринках.
- 10.4.2. Для визначення припущень та обмежень Страховик може обирати історичне моделювання, параметричну модель, сценарне моделювання за методом Монте-Карло, ARCH і GARCH-моделі;
- 10.4.3. Припущення та обмеження можуть використовуватися зокрема щодо впливу коштів клієнтів, зміни джерел фінансування, знецінення/унеможливлення використання активів, погіршення якості обслуговування клієнтами та інших складових, залежно ввід власної та ринкової ситуації;
- 10.4.4. Правління затверджує припущення та обмеження, що використовуються для вимірювання ризиків.
- 10.4.5. Страховик формує судження щодо обґрунтованості припущень та обмежень для вимірювання ризиків.
- 10.4.6. Страховик здійснює перегляд припущень та обмежень у разі зміни ринкового середовища, але не рідше ніж раз на рік.

11. ЗВІТНІСТЬ ЩОДО РИЗИКІВ, ПОРЯДОК І ПЕРІОДИЧНІСТЬ/ТЕРМІНИ ЇЇ НАДАННЯ КОРИСТУВАЧАМ

11.1. Звітність про ризики Страховика повинна містити актуальну інформацію про ризики, своєчасно надаватися Наглядовій Раді, Правлінню та іншим користувачам, які приймають рішення, та забезпечувати повне розуміння ними ситуації щодо рівня ризиків Страховика для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.

11.2. В рамках організації моніторингу ризиків Страховик визначає вимоги до переліку та формату (інформаційного наповнення) форм управлінської звітності, порядку та періодичності її надання суб'єктам системи управління ризиками.

11.3. Управлінська звітність щодо ризиків обов'язково включає звіти щодо:

11.3.1. дані подій за видами ризиків, аналізу їх динаміки;

11.3.2. зміни до профілю ризиків Страховика, що відбулися;

11.3.3. виявлені нові ризики та результати їх вимірювання (оцінки);

11.3.4. результати вимірювання (оцінки) ризиків за новими продуктами, значними змінами в діяльності Страховика;

11.3.5. дотримання вимог внутрішніх документів з управління ризиками, включаючи інформацію щодо авторизованих перевищень і порушень лімітів ризиків.

11.4. Перелік управлінської звітності щодо ризиків, порядок та періодичність/ терміни її надання користувачам наведені у Додатку 2 до Політики.

12. ЕСКАЛАЦІЯ ПОРУШЕНЬ

12.1. Метою ескалації порушень ризик-апетитів та лімітів ризиків є організація ефективного контролю рівня ризиків, забезпечення належного виявлення, вимірювання, моніторингу порушень ризик-апетитів та лімітів ризиків, звітування щодо таких порушень та розробка заходів щодо їх усунення.

12.2. Ескалація порушень ризик-апетитів та лімітів, як елемент культури внутрішнього контролю, передбачає інформування Наглядової Ради, Правління про виявлені факти порушення встановлених ризик-апетитів, лімітів ризиків, які діють у Страховика.

12.3. Процедура ескалації порушень ризик-апетитів та лімітів ризиків передбачає подання інформації щодо фактичного стану показників на момент порушення, фактичного значення на момент інформування, причин порушення, рекомендацій щодо заходів із їх усунення, порядок та строки надання інформації.

12.4. Процедура ескалації порушень ризик-апетитів та лімітів ризиків інтегрована у загальну систему управління ризиками і забезпечує вирішення наступних задач:

- виявлення, вимірювання, моніторинг та контроль за ризиками;
- формування контрольного середовища у СУР;
- розподіл функцій, обов'язків і повноважень з ескалації порушень ризик-апетитів та лімітів ризиків між суб'єктами СУР, а також між працівниками Страховика, їх відповідальність та порядок взаємодії;
- розкриття інформації про ризики суб'єктам СУР.

12.5. Діяльність з ескалації порушень ризик-апетитів та лімітів ризиків здійснюється через організаційну структуру Страховика, яка передбачає чіткий розподіл функціоналу учасників процесу, їх повноваження, відповідальність та порядок взаємодії.

12.6. Культура управління ризиками та внутрішнього контролю вимагає визнання та усвідомлення своїх обов'язків та відповідальності від всіх учасників на всіх рівнях управління.

Ескалація порушень ризик-апетитів

12.7. У випадку, коли Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер виявляють факти порушення ризик-апетитів, починається процедура ескалації, яка насамперед передбачає негайне (одночасне), не пізніше наступного робочого дня після виявлення факту порушення, інформування Наглядової Ради, Правління.

12.8. Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер надають Наглядовій Раді, Правлінню інформацію про причини порушення ризик-апетитів та пропозиції щодо заходів з їх усунення. Інформація про причини порушення ризик-апетитів та заходи із їх усунення може бути надана на розгляд під час інформування про факт недотримання обмежень. Якщо інформацію про причини порушення ризик-апетитів та рекомендації щодо заходів із їх усунення не було надано під час інформування про факт недотримання, вони мають бути надані на розгляд Наглядовій Раді не пізніше 7 (семи) робочих днів від дати інформування, якщо інше не передбачено рішенням Наглядової Ради.

12.9. Процедури розгляду та оформлення рішень Наглядової Ради щодо ескалації порушень ризик-апетитів не відрізняються від процедур щодо розгляду будь-яких інших питань, зафіксованих у положеннях про Наглядову Раду.

12.10. Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер мають право запитувати у структурних підрозділів першої лінії захисту будь-яку інформацію, яка є необхідною для виявлення конкретних причин порушення ризик-апетитів та формування пропозицій щодо заходів з їх усунення.

12.11. Структурні підрозділи першої лінії захисту зобов'язані надати всю інформацію, яка є необхідною для виявлення конкретних причин порушення ризик-апетитів та формування пропозицій щодо заходів з їх усунення (у межах своїх повноважень та компетенції), за запитом Головного ризик-менеджера та/або Головного комплаєнс-менеджера в терміни, зазначені у запиті.

12.12. Наглядова Рада приймає рішення про затвердження заходів із усунення порушень ризик-апетитів та термінів їх виконання та здійснює контроль за станом їх виконання.

Ескалація порушень лімітів ризиків

12.13. У випадку, коли підрозділи, що належать до 1 лінії захисту, виявляють факти порушення лімітів ризиків, починається процедура, яка насамперед передбачає негайне, у день виявлення факту порушення, інформування Головного ризик-менеджера та/або Головного комплаєнс-менеджера про факт порушення.

12.14. У випадку, коли Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер виявляють факти порушення лімітів ризиків, починається процедура ескалації, яка насамперед передбачає негайне, не пізніше наступного робочого дня після виявлення факту порушення ліміту, інформування Наглядової Ради та Правління про факт порушення лімітів.

12.15. Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер надають Наглядовій Раді та Правлінню інформацію про причини порушення лімітів та пропозиції щодо заходів з їх усунення. Інформація про причини порушення лімітів та заходи із їх усунення може бути надана на розгляд під час інформування про факт недотримання обмежень. Якщо інформація про причини порушення лімітів ризиків та рекомендації щодо заходів із їх усунення не було надано

під час інформування про факт недотримання, вони мають бути надані на розгляд колегіальних органів, задіяних у процедурі ескалації порушень лімітів ризиків, не пізніше 7 (семи) робочих днів від дати інформування, якщо інше не передбачено рішенням Наглядової Ради.

12.16. Процедури розгляду та оформлення рішень колегіальних органів, задіяних у процедурі ескалації порушень лімітів ризиків, не відрізняються від процедур щодо розгляду будь-яких інших питань цими колегіальними органами, зафіксованих у відповідних положеннях про такі колегіальні органи.

12.17. Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер мають право запитувати у структурних підрозділів першої лінії захисту будь-яку інформацію, яка є необхідною для виявлення конкретних причин порушення лімітів ризиків та формування пропозицій щодо заходів з їх усунення.

12.18. Структурні підрозділи першої лінії захисту зобов'язані надати всю інформацію, яка є необхідною для виявлення конкретних причин порушення лімітів ризиків та формування пропозицій щодо заходів з їх усунення (у межах своїх повноважень та компетенції), за запитом Головного ризик-менеджера та/або Головного комплаєнс-менеджера в терміни, зазначені у запиті.

12.19. Наглядова Рада, розглянувши інформацію щодо фактів порушень лімітів, може надати рекомендації Правлінню щодо заходів та термінів їх врегулювання.

12.20. Правління у терміни, зазначені у внутрішніх документах страховика, забезпечують розробку та затвердження заходів щодо усунення порушень лімітів.

12.21. Правління приймає рішення щодо методу врегулювання порушення лімітів за ризиками, вживає заходи із запобігання їх подальшому перевищенню/порушенню та інформує Наглядову Раду про перебіг заходів (у випадку довгострокових процедур).

12.22. У випадку успішності заходів із приведення значень лімітів ризиків до встановлених обмежень (із урахуванням термінів виконання заходів), інформування про завершення заходів Наглядової Ради не є обов'язковим та відбувається у штатному режимі шляхом подання регулярної звітності про ризики, у т.ч. про дотримання лімітів ризиків.

12.23. У випадку, коли вживані заходи не призвели до врегулювання порушення лімітів у встановлені терміни, Правління, Головний ризик-менеджер та/або Головний комплаєнс-менеджер негайно, не пізніше наступного робочого дня після завершення терміну заходів, інформують Наглядову Раду про ситуацію, що склалася.

12.24. Інформація про факти порушення ризик-апетитів та лімітів ризиків обов'язково відображається у регулярній звітності щодо стану дотримання ризик-апетитів та лімітів ризиків та є частиною загальної системи звітності про ризики.

12.25. Відповідальність за своєчасне інформування про факти недотримання встановлених значень ризик-апетитів та лімітів ризиків покладається на Головного ризик-менеджера та/або Головного комплаєнс-менеджера у межах їх повноважень та відповідальності, визначених посадовими інструкціями.

12.26. Відповідальність за надання повної та достовірної інформації для складання звітності про дотримання ризик-апетитів та лімітів ризиків, а також інформації про причини порушень встановлених обмежень покладається на підрозділи першої лінії захисту у межах повноважень та відповідальності, визначених положеннями про структурні підрозділи.

13. ПРОЦЕС ПОГОДЖЕННЯ З РАДОЮ, ЩО ПОТРІБНИЙ ЗА БУДЬ-ЯКИХ ОЧІКУВАНИХ ВІДХИЛЕННЯХ ВІД СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ, ДЕКЛАРАЦІЇ СХИЛЬНОСТІ ДО РИЗИКІВ, ЛІМІТІВ РИЗИКІВ

13.1. Рада має право делегувати колегіальним органам Страховика повноваження щодо погодження на здійснення операцій, що призводять до відхилень від Стратегії, до перевищення ризик-апетитів та лімітів ризиків. У такому разі Рада затверджує процедуру контролю за використанням цих повноважень. Така процедура повинна обов'язково містити:

- 13.1.1. види ризиків, щодо яких дозволяються авторизовані перевищення;
- 13.1.2. максимальний обсяг авторизованого перевищення;
- 13.1.3. вимоги до документування рішення щодо авторизованого перевищення;
- 13.1.4. порядок інформування Ради щодо авторизованих перевищень.

13.2. Страховик накопичує інформацію щодо авторизованих перевищень та порушень лімітів ризиків.

13.3. Рада проводить позачерговий перегляд значень лімітів, якщо авторизовані перевищення або порушення лімітів ризиків є частими або постійними. Результатом такого перегляду можуть бути:

- 13.3.1. перегляд значень діючих лімітів;
- 13.3.2. перегляд делегованих повноважень щодо авторизованих перевищень;
- 13.3.3. залишення значень лімітів без змін та затвердження плану заходів щодо запобігання їх подальшому перевищенню/порушенню.

14. ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ

14.1. Метою проведення стрес-тестування є вимірювання ризику при настанні певних негативних шоківих змін різних факторів, які відповідають виключним (екстремальним), але ймовірним подіям та визначення здатності Страховика протистояти даним змінам.

14.2. Стрес-тестування має забезпечувати:

- визначення розміру збитків Страховика в цілому та в розрізі видів операцій у разі реалізації екстремальних, однак реалістичних стрес-сценаріїв, а також оцінку потенційних можливостей Страховика покрити такі збитки;

- порівняння отриманих результатів з установленим рівнем ризик-апетиту;
- визначення ступеня залежності величини ризиків від окремих факторів ризику, які пом'якшують або посилюють їх дію;
- визначення потреби Страховика в капіталі для покриття непередбачуваних втрат.

14.3. Стрес-тестування проводиться відповідно до програм стрес-тестування, що використовуються для аналізу впливу різних факторів ризику на діяльність Страховика з урахуванням індивідуального ризикового портфеля та специфіки діяльності.

14.4. За результатами стрес-тестування проводиться підготовка або перегляд упереджувальних стратегічних і тактичних заходів, які дозволять врегулювати проблемні або напружені ситуації, що можуть виникнути в майбутньому, та послабити вплив різних ризиків на діяльність Страховика.

14.5. Під час здійснення стрес-тестування Страховик використовує не менше трьох стрес-сценаріїв (за бажанням можна один сценарій, який враховує загальноринкові та внутрішні фактори):

- 14.5.1. властивий для Страховика (специфічний) – виникнення внутрішньої кризи в Страховика на тлі стабільної загальної ситуації на ринку страхових послуг;
- 14.5.2. загальноринковий – виникнення кризи на ринку страхових послуг в цілому;
- 14.5.3. комбінований (найбільш жорсткий) – виникнення внутрішньої кризи в Страховика на тлі загальної кризи на ринку страхових послуг
- 14.6. Під час розроблення сценаріїв Страховик використовує найбільш негативну:
- 14.6.1. власну статистику для нормального та кризового стану;
- 14.6.2. статистику ринку для нормального та кризового стану.
- 14.7. Процес стрес-тестування складається з наступних етапів:
- накопичення інформації, на основі якої відбувається стрес-тестування;
 - аналіз сформованої динаміки та визначення параметрів для проведення стрес-тестування;
 - проведення стрес-тестування;
 - встановлення розміру втрат, що може зазнати Страховик;
 - аналіз результатів та підготовка висновків щодо проведеного стрес-тестування.
- 14.8. Результати стрес-тестування включають кількісні та якісні складові аналізу:
- 14.8.1. **кількісний аналіз** спрямований на ідентифікацію можливих сценаріїв розвитку подій. Він визначає масштаби можливих змін ринкової кон'юнктури та коливань основних її компонентів, що впливають на результат діяльності Страховика;
- 14.8.2. **якісний аналіз** оцінює спроможність капіталу Страховика покривати можливі збитки та визначає комплекс заходів для зниження рівня ризику, мінімізації можливих втрат і збереження та захисту капіталу.
- 14.9. Періодичність здійснення стрес-тестування різних типів ризиків встановлюється у відповідних програмах стрес-тестування та залежить від рівня та ступеня впливу окремих ризиків на діяльність Страховика.
- 14.10. Страховик забезпечує за потреби здійснення/проведення оперативного (позачергового) стрес-тестування, періодичність здійснення якого відповідає динаміці змін за окремими видами операцій Страховика, а також тенденціям змін в економічному і фінансовому середовищах.
- 14.11. Страховик для забезпечення ефективності здійснює оцінку адекватності стрес-сценаріїв та на регулярній і систематичній основі (не рідше одного разу на рік) переглядає/удосконалює методи.
- 14.12. При здійсненні стрес-тестування окремих ризиків визначаються основні фактори ризиків, які в тій чи іншій мірі обмежують або посилюють їх дію та впливають на діяльність та фінансовий стан.
- 14.13. При визначенні основних факторів ризиків здійснюється аналіз операцій Страховика як у цілому, так і за окремими складовими, враховується характер цих операцій, зовнішнє середовище, у якому працює Страховик, та специфіка діяльності.
- 14.14. Страховик для проведення стрес-тестування визначає основні (базові) фактори ризиків, які можуть впливати на його діяльність і фінансовий стан, а саме: макроекономічні та мікроекономічні показники.
- 14.15. Страховик серед макроекономічних показників може визначати такі:
- офіційний курс гривні до іноземних валют;

- індекс споживчих цін та цін виробників;
- рівень безробіття;
- середню заробітну плату;
- інші показники, які можуть впливати на діяльність і фінансовий стан Страховика.

14.16. Страховик серед мікроекономічних показників може визначати такі:

- ринкову позицію Страховика;
- структуру його клієнтів;
- концентрацію за продуктами;
- інші показники, які можуть впливати на діяльність і фінансовий стан Страховика.

14.17. Звіти за результатами здійснення стрес-тестування кожного виду ризику включають дані щодо:

- використання методів проведення стрес-тестування,
- використання сценаріїв при проведенні стрес-тестуванні;
- отриманих результатів;
- аналізу отриманих результатів;
- висновки про результати стрес-тестування, які обов'язково мають містити оцінку впливу можливої реалізації сценаріїв на діяльність Страховика;
- запропонованих заходів щодо мінімізації ризиків (у разі необхідності).

14.18. Страховик використовує результати здійснення стрес-тестування для коригування своєї Стратегії/Політики управління ризиками

14.19. Відповідальність за проведення стрес-тестування ризиків, притаманних діяльності Страховика покладається на Головного ризик-менеджера, Правління та структурні підрозділи у межах їх повноважень та відповідальності.

15. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

15.1. Політика набуває чинності з моменту її затвердження рішенням Наглядової Ради та діє до затвердження її в новій редакції або до прийняття Наглядовою Радою відповідного рішення щодо скасування.

15.2. Політика підлягає перегляду у міру зміни законодавчих та регуляторних вимог, дія яких поширюється на Страховика, змін у профілі ризиків страховика, а також з урахуванням інших внутрішніх чи зовнішніх подій та/або обставин, появи нових ефективних методів та інструментів управління ризиками у відповідності до найкращих світових практик, але не рідше ніж раз на рік, якщо інше не передбачено чинним законодавством. Зміни та доповнення до діючої Політики набувають чинності після їх затвердження Наглядовою Радою.

15.3. Політика є документом, інтегрованим в систему управління ризиками, зокрема в Стратегію управління ризиками, яка передбачає встановлення лімітів за ризиками, та Декларацію схильності до ризиків, яка передбачає встановлення ризик-апетитів.

15.4. Політика підлягає перегляду при внесенні змін до Стратегії управління ризиками/ Декларації схильності до ризиків та при будь-яких очікуваних відхиленнях від цих документів протягом місяця з моменту прийняття таких змін/або наявності очікуваних відхилень.

15.5. Якщо в результаті змін в законодавстві України окремі пункти (вимоги, норми) цієї Політики вступають в протиріччя з нормами закону, ці пункти (вимоги, норми) або їх частини втрачають силу, і до моменту внесення відповідних змін до Політики суб'єкти системи

управління ризиками керуються чинним законодавством України в тій частині, яка не врегульована нормами цієї Політики.

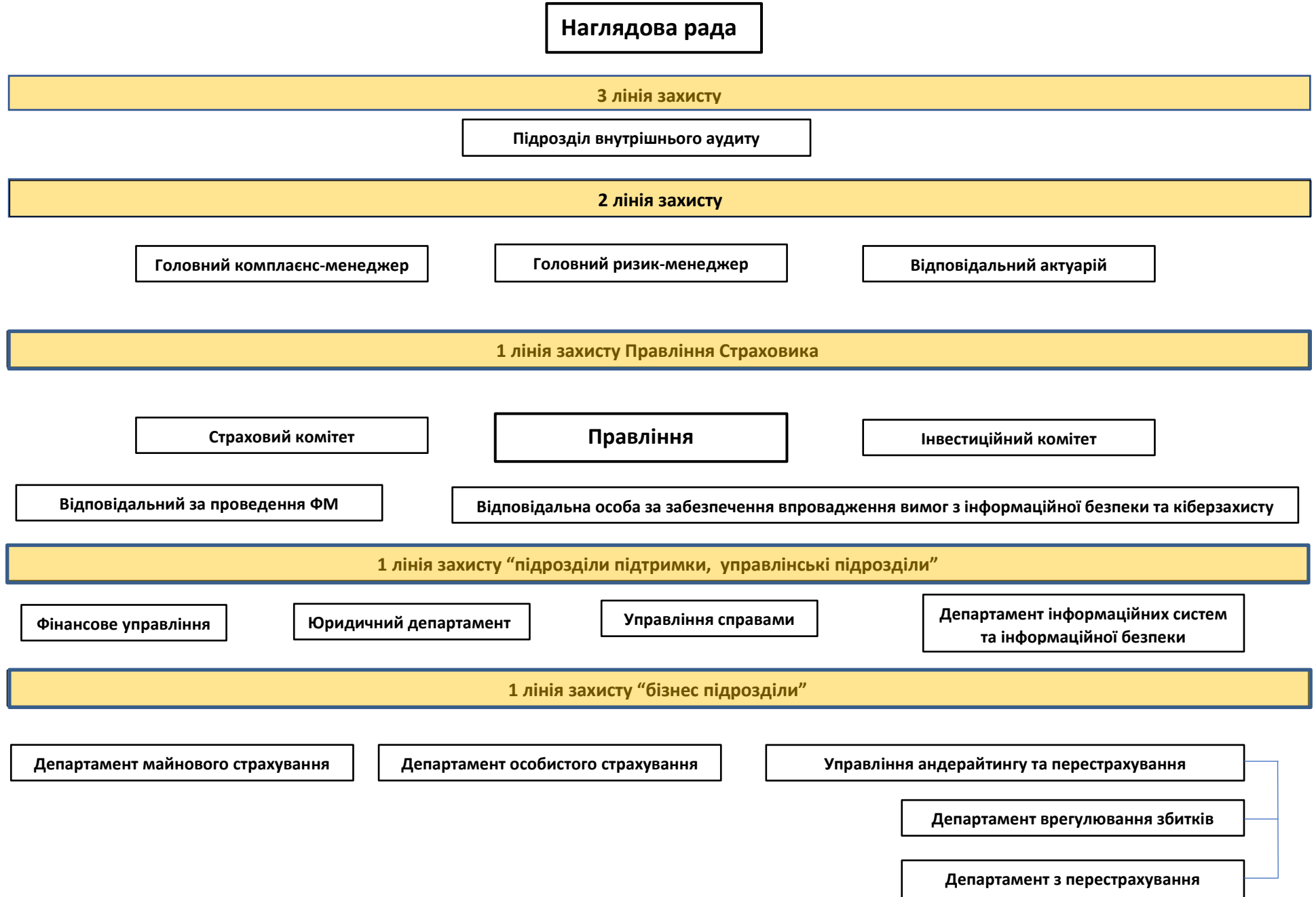
15.6. Дія Політики поширюється на всіх керівників та працівників, а також колегіальні органи Страховика, що задіяні у процесі управління ризиками відповідно до функціональних обов'язків.

15.7. Страховик забезпечує доведення Політики до відома структурних підрозділів і працівників, що задіяні у процесі управління ризиками відповідно до функціональних обов'язків.

16. Додатки

Організаційна структура ПрАТ “СК “Респект” щодо управління ризиками

Додаток 1

Управлінська звітність щодо ризиків

№ п/п	Звіт	Відповідальний за підготовку	Користувач	Періодичність подання
1	Звіт та аналітичні таблиці щодо окремих категорій ризиків (на річну дату -розширені)	Головний ризик-менеджер	Правління	квартал
			Наглядова Рада	квартал
2	Звіт та аналітичні таблиці щодо стану дотримання показників рівня ризик-апетитів	Головний ризик-менеджер	Правління	квартал
			Наглядова Рада	квартал
3	Поточна інформація щодо перевищення допустимих меж ризиків	Головний ризик-менеджер	Правління	Негайно, за фактом виявлення
			Наглядова Рада	
4	Звіт та аналітичні таблиці за результатами проведення стрес-тестування	Головний ризик-менеджер	Наглядова Рада, Правління	Відповідно до запиту зацікавленого органу